

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului declarat de Consiliul raional Florești,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Avocatul Poporului pentru drepturile copilului în interesele lui XXXXX împotriva Consiliului raional Florești, intervenient accesoriu Direcția Cultură, Turism, Tineret și Sport cu privire la repararea prejudiciului material și moral,

împotriva deciziei din 28 martie 2024 a Curții de Apel Bălți,

*(Dosarul nr. 2ra-965/24
NR. PIGD 2-19193321-01-2ra-08082024)*

Recurs declarat după 01 septembrie 2023. Recursul este vădit neîntemeiat.
Art. 433 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă.
Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel nu constituie un temei de casare a ei.

Judecătoria Soroca, sediul Florești: jud. Sv. Bucur
Curtea de Apel Bălți: jud. A. Garbuz, Ir. Grosu, A. Ciobanu

16 iulie 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților chestiunea cu privire la admisibilitatea recursului declarat de Consiliul raional Florești,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Ion Munteanu,

Oxana Parfeni, *judecători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 20 septembrie 2019, Avocatul Poporului pentru drepturile copilului în interesele lui XXXXX a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului raional Florești, intervenient accesoriu Direcția Cultură, Turism, Tineret și Sport cu privire la repararea prejudiciului material și moral f. d. 2-5, 22-25, vol. I).

2. În motivarea cererii de chemare în judecată, reclamantul Avocatul Poporului pentru drepturile copilului în interesele lui XXXXX a indicat că la 19 mai 2019, Consiliul raional Florești a organizat, prin intermediul subdiviziunii structurale Direcția Cultură, Turism, Tineret și Sport, în incinta stadionului central din orașul Florești competiția sportivă (trânta moldovenească) cu prilejul deschiderii sezonului sportiv. În cadrul evenimentului au participat mai multe persoane minore, inclusiv copilul XXXXX.

3. Astfel, în cadrul competiției, minorul XXXXX a fost ales să lupte cu un copil cu doi ani mai mic, însă cu 20 kg mai greu. Motivul unei astfel de selecționări este faptul că în cadrul trântei naționale, luptătorii se repartizează după vârstă și se aleg aleatoriu. În timpul uneia din reprizele de luptă, XXXXX nu a reușit să execute corespunzător manevra și a căzut pe saltelele de sport, fiind strivit de greutatea adversarului care a căzut peste el în urma pierderii echilibrului. În rezultat copilul s-a ales cu un traumatism XXXXX.

4. Avocatul Poporului pentru drepturile copilului a indicat că în procesul de organizare a jocurilor sportive, pârâtul a admis un șir de erori grave, care au dus la cauzarea prejudiciului considerabil copilului XXXXX. Astfel, pârâtul nu a elaborat un Regulament de desfășurare a competițiilor sportive, pentru a asigura o claritate în procesul de desfășurare a competițiilor sportive. De asemenea, organizatorii au solicitat de la persoanele care

participau la competițiile sportive, inclusiv copiilor, semnarea unui Acord cu privire la asumarea propriei răspunderi asupra vieții și sănătății fiecărui participant, fapt ce denotă că organizatorul conștientiza și presupunea survenirea unor urmări grave pentru viața și sănătatea participanților.

5. Conform art.27 alin.(1) din Codul civil, minorul care a împlinit vârsta de 14 ani încheie acte juridice cu încuviințarea părintelui sau a reprezentantului legal, iar în cazurile prevăzute de lege, și cu încuviințarea autorității tutelare. Astfel, semnarea acordului de răspundere personală de către copil era posibilă doar după înștiințarea părintelui, tutorelui sau curatorului, obligație neîndeplinită de către pârât. Mai mult ca atât, pârâtul nu a asigurat informarea reprezentanților legali și nu a solicitat acordul acestora pentru ca copiii să participe la competițiile sportive.

6. Avocatul Poporului pentru drepturile copilului a notat că organizatorii concursurilor sportive nu au efectuat procedura de cântărire a participanților la începutul activității sportive, admitând astfel o discrepanță considerabilă între competitori, fapt care reprezintă o încălcare a standardelor internaționale și naționale de organizare a jocurilor sportive. Totodată, conform prevederilor art.13 alin. (6) și art.32 alin. (1) din Legea nr.330 din 25 martie 1999 cu privire la cultura fizică și sport, practicarea organizată a culturii fizice și sportului la locul de muncă, de trai și de odihnă a populației se efectuează sub control medical. Practicarea exercițiilor fizice organizate, participarea la antrenamente și competiții sportive se realizează exclusiv cu avizul medical. Aceste cerințe legale au fost ignorate dolosiv de către Consiliul raional Florești și au dus la producerea evenimentului sportiv tragic. Or, în momentul petrecerii evenimentului sportiv, organizatorii nu au avut avizele medicale necesare pentru desfășurarea evenimentului. La fel, nu a fost asigurată prezența unei echipe de medici calificați pentru acordarea primului ajutor medical în caz de necesitate.

7. A mai indicat că, o altă circumstanță îngrijorătoare sesizată, a fost comportamentul neprofesionist al arbitrilor rundei de trântă în care a participat copilul XXXXX. Astfel, din start după producerea incidentului, după cum a fost sesizat din materialul video urmărit, antrenorii/arbitrii au început să-l miște pe băiat, fapt care este strict interzis conform regulilor de acordare a primului ajutor medical în cazul traumelor coloanei vertebrale sau traumelor asociate cu acestea. Pârâtul nu a prezentat acte care să confirme

faptul că persoanele care au jurizat competiția sportivă, au acreditare de arbitru sau că ar fi trecut cursuri de acordare a primului ajutor medical.

8. În drept, reclamantul și-a întemeiat pretențiile în temeiul dispozițiilor art. 3, 6, 24, 39 din Convenția ONU cu privire la drepturile copilului (în vigoare pentru R. Moldova din 25 februarie 1993), art. 36, 47, 49, 50 din Constituția R. Moldova, art.1 alin. (3), 17, 25 din Legea nr.52 din 03 aprilie 2014 cu privire la Avocatul Poporului (Ombudsmanul), art.1998 alin. (1), 2033 alin. (1), 2028, 2036 alin. (1), 2037 din Codul civil, art.73 alin. (1), 166, 167 din Codul de procedură civilă.

9. Reclamantul Avocatul Poporului pentru drepturile copilului în interesele lui XXXXX a solicitat obligarea pârâtului de a compensa, din contul bugetului propriu, cheltuielile suportate pentru procurarea produselor medicale pentru tratamentul lui XXXXX în mărime totală de 2 911,79 de lei; de a dispune și atribui compensația unică din bugetul autorității publice locale pentru repararea prejudiciului biologic cauzat copilului XXXXX în sumă de 10 000 de lei; de a atribui, din bugetul propriu, compensația unică pentru prejudiciul moral cauzat copilului XXXXX, în sumă de 50 000 de lei; de a dispune și atribui achitarea alocațiilor lunare pentru copilul XXXXX, din bugetul propriu, în scopul acoperirii minimumului de existență, în medie pe lună pentru un bărbat apt de muncă, în sumă de 2 173,73 de lei (calculat conform ghidului metodologic al BNS), pe tot parcursul perioadei de incapacitate de muncă și de reabilitare medicală.

10. Pe parcursul examinării cauzei, Avocatul Poporului pentru drepturile copilului a depus mai multe cereri de concretizare a pretențiilor din acțiune (f. d. 146-148, vol. I, f. d. 83, 90, vol. II), prin care a solicitat încasarea anuală a sumei de 404 075 de lei din contul Consiliului raional Florești în beneficiul lui XXXXX, în baza contului de plată nr.122 din 31 iulie 2020, emis de FCP „Kapşuki” SRL Centrul de Reabilitare Medicală „Neokinetica” și a sumei de 50 000 de lei, cu titlu de prejudiciu moral.

11. În motivarea cererii de concretizare, reclamantul a invocat suplimentar faptul că, potrivit raportului de constatare medico-legală nr.201921D0076 din 26 iunie 2019, acțiunea traumatizată cauzată lui XXXXX a fost calificată ca vătămare corporală gravă periculoasă pentru viață, ultimul suportând fractură a zonei cervicale C5-C6, care a dus la XXXXX.

12. A mai remarcat că acțiunile neprofesionale ale persoanelor care au organizat competiția și au jurizat partidele de sport, au dus la întâmplarea tragicului eveniment. Iar Regulamentul de desfășurare a competițiilor sportive dedicate sărbătorii „Ziua sportivului”, elaborat de către Direcția Cultură, Turism, Tineret și Sport, nu a acoperit toate situațiile reale care pot surveni în cadrul petrecerii concursului respectiv.

13. Reieșind din gravitatea sănătății tânărului XXXXX, starea de sănătate a acestuia pe parcursul ultimilor ani s-a complicat. Astfel, din cauza incidentului din data de 19 mai 2019, tânărului i-au apărut complicații severe de sănătate. Conform diagnosticului prezumtiv din 16 aprilie 2021 efectuat de spitalul Medpark, acestuia i s-a stabilit XXXXX, iar costul pentru unele investigații, potrivit facturii din 16 aprilie 2021, constituie suma de 183 950 de lei.

14. Din cauza că Republica Moldova nu asigură asemenea intervenții medicale complicate, a fost identificată altă țară care oferă asemenea intervenții. Potrivit certificatului din Turcia emis la 10 iunie 2021, terapia bilaterală planificată pentru pacientul cu XXXXX caracterizată prin XXXXX, etapele planificate de tratament bilateral se constituie dintr-un șir proceduri, costul cărora este estimat la suma de 20 000 de euro. Din aceste motive, reclamantul a considerat că suma fixă de 404 075 de lei este rezonabilă și necesară de a fi încasată anual din contul pârâtului pentru tratamentul lui XXXXX.

15. Prin încheierea protocolară din 20 ianuarie 2021 a Judecătoriei Soroca, sediul Florești a fost atras în calitate de intervenient accesoriu Direcția Cultură, Turism, Tineret și Sport din cadrul Consiliului Raional (f. d. 181-verso, vol. I).

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

16. Prin hotărârea din 20 iulie 2023 a Judecătoriei Soroca, sediul Florești a fost admisă parțial cererea de chemare în judecată depusă de Avocatul Poporului pentru drepturile copilului în interesele lui XXXXX. S-a încasat din contul Consiliului raional Florești în beneficiul lui XXXXX prejudiciul material în sumă de 404 075 de lei, pentru reabilitarea lui XXXXX și prejudiciul moral în sumă de 50 000 de lei. În rest, acțiunea a fost respinsă, ca neîntemeiată (f. d. 100, 103-108, vol. II).

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

17. La 03 august 2023, prin intermediul poștei electronice, la 07 august 2023, prin intermediul oficiului poștal, Avocatul Poporului pentru drepturile copilului în interesele lui XXXXX, a declarat apel nemotivat (f. d. 109-114, 115-117, vol. II), împotriva hotărârii din 20 iulie 2023 a Judecătorei Soroca, sediul Florești, iar la 11 decembrie 2023, prin intermediul poștei electronice, a declarat apel motivat, solicitând admiterea apelului, casarea parțială a hotărârii instanței de fond, în partea ce ține de repararea prejudiciului material, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi decizii de admitere integrală a cererii de chemare în judecată depusă de Avocatul Poporului pentru drepturile copilului (f. d. 28-34, vol. II).

18. La 16 august 2023, Consiliului raional Florești, a declarat apel nemotivat (f. d. 124-125, vol. II), împotriva hotărârii din 20 iulie 2023 a Judecătorei Soroca, sediul Florești, iar la 24 noiembrie 2023, prin intermediul oficiului poștal, a declarat apel motivat, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii instanței de fond, cu remiterea cauzei la rejudecare în prima instanță (f. d. 134-139, vol. II).

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

19. Prin decizia din 28 martie 2024 a Curții de Apel Bălți, a fost respins apelul declarat de Avocatul Poporului pentru drepturile copilului în interesele lui XXXXX și apelul declarat de Consiliului raional Florești, menținută hotărârea din 20 iulie 2023 a Judecătorei Soroca, sediul Florești (f. d. 174, 175-182-verso, vol. II).

20. Verificând legalitatea și temeinicia hotărârii contestate, prin prisma motivelor invocate în cererile de apel și a materialelor cauzei, instanța de apel a conchis că soluția oferită de prima instanță este justă și argumentată, fiind în concordanță cu normele ce guvernează raportul juridic litigios și materialul probator administrat.

21. Instanța de apel a constatat că, Avocatul Poporului pentru drepturile copilului, în temeiul art.17 alin.(1) în coroborare cu art. 25 alin. (1) lit. a) din Legea cu privire la Avocatul Poporului (Ombudsmanul) nr.52 din 03 aprilie 2014, a depus cerere de chemare în judecată în interesele lui XXXXX împotriva Consiliului raional Florești, intervenient accesoriu Direcția

Cultură, Turism, Tineret și Sport, cu privire la repararea prejudiciului material și moral.

22. Astfel, potrivit cererii de chemare în judecată și materialelor cauzei se atestă că, la data de 19 mai 2019, pe stadionul orașului Florești a fost desfășurată sărbătoarea dedicată „Zilei Sportivului și a mișcării Olimpice”, organizată de către Direcția Cultură, Turism, Tineret și Sport din cadrul Consiliului raional Florești.

23. În cadrul acestui eveniment, la proba sportivă „Lupta națională trântă” a participat XXXXX, minor, născut la XXXXX, în urma căreia a suferit o traumă XXXXX, manifestată prin XXXXX.

24. În urma acestui traumatism, conform certificatului de încadrare în grad XXXXX nr. XXXXX din 23 noiembrie 2022, XXXXX a fost încadrat în gradul XXXXX, cauza XXXXX, fără termen (f. d. 92 vol. II).

25. Potrivit contului de plată nr.122 din 31.07.2020 eliberat de Centrul de Reabilitare Neokinetica FCP „Kapşuki” SRL, care a acceptat să se ocupe de reabilitarea lui XXXXX, costul reabilitării acestuia pentru un an constituie suma de 404 075 de lei (f. d. 168, vol. I).

26. Înaintând prezenta cerere de chemare în judecată, care ulterior a fost concretizată, Avocatul Poporului pentru drepturile copilului, în interesele lui XXXXX, a solicitat încasarea anuală a sumei de 404 075 de lei din contul Consiliului raional Florești în beneficiul lui XXXXX, în baza contului de plată nr.122 din 31 iulie 2020, emis de FCP „Kapşuki” SRL Centrul de Reabilitare Medicală „Neokinetica” și a sumei de 50 000 de lei, cu titlu de prejudiciu moral.

27. Potrivit art. 1998 alin. (1) din Codul civil, cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, și prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune. Componenta delictului civil include următoarele elemente (condiții): prejudiciul, fapta ilicită, raportul causal dintre faptă și prejudiciu și vinovăția. Acestea sunt condițiile generale necesare pentru antrenarea răspunderii delictuale. Lipsa unei condiții, conform regulii generale, exclude răspunderea delictuală. Nu poate exista răspundere delictuală dacă nu s-a produs un prejudiciu. Prejudiciul constituie consecințele negative cu caracter

patrimonial sau nepatrimonial (moral) ale faptei ilicite, apărute ca urmare a lezării drepturilor subiective.

28. Instanța de apel a relevat că, persoana lezată într-un drept al ei sau într-un interes recunoscut de lege poate cere repararea integrală a prejudiciului patrimonial și nepatrimonial cauzat astfel. Repararea prejudiciului presupune repunerea persoanei lezate în situația în care s-ar fi aflat dacă prejudiciul nu se producea.

29. Potrivit art. 7 alin. (1), (2), (3) lit. b), j), art.13 alin. (6), art. 32 alin. (1), (2), (3), (4) din Legea cu privire la cultura fizică și sport nr.330 din 25 martie 1999, instanța de fond și instanța de apel corect au conchis că responsabil pentru prejudiciul cauzat lui XXXXX ca urmare a suferirii unui traumatism în rezultatul luptei naționale trânta, este Consiliul raional Florești, care, pe lângă faptul că a fost organizatorul competiției sportive, nu a întreprins toate măsurile necesare pentru desfășurarea în siguranță a probelor sportive, în lipsa avizului medical și a asistenței medicale de urgență.

30. Drept urmare, instanța de fond și instanța de apel just a respins argumentul Consiliului raional Florești precum că nu poate fi obligat la repararea prejudiciului cauzat lui XXXXX, deoarece acesta a semnat un acord pe proprie răspundere asupra vieții și sănătății sale, or, la momentul producerii incidentului – 19 mai 2019, XXXXX era minor, iar conform art. 27 alin. (1) din Codul civil, minorul care a împlinit vârsta de XXXXX ani încheie acte juridice cu încuviințarea părintelui sau a reprezentantului legal, iar în cazurile prevăzute de lege, și cu încuviințarea autorității tutelare.

31. Or, semnarea acordului de răspundere personală de către copil era posibilă doar după înștiințarea părintelui, tutorelui sau curatorului, obligație neîndeplinită de către pârât. Mai mult, Consiliul raional Florești nu a asigurat informarea reprezentanților legali și nu a solicitat acordul acestora pentru ca copiii să participe la competițiile sportive, acordul de răspundere personală prezentat fiind nul.

32. Totodată, instanța de apel a relevat că, pentru antrenarea răspunderii delictuale este necesar ca între fapta ilicită și prejudiciu să existe un raport causal. Raportul causal este și condiția în funcție de care se determină mărimea despăgubirii. Se repară numai prejudiciul care este consecința directă a faptei ilicite.

33. Pentru angajarea răspunderii delictuale este necesară, potrivit regulii generale, vinovăția autorului faptei ilicite, condiție întrunită la cazul prezentei spețe.

34. Astfel, în cazul înaintării unei acțiuni cu privire la repararea prejudiciului material cauzat, reclamantul are obligația de a prezenta instanței de judecată probe care să confirme cauzarea prejudiciului material, precum și probe care ar confirma întinderea prejudiciului revendicat.

35. În atare ordine de idei instanța de apel a relevat că, Avocatul Poporului pentru drepturile copilului, acționând în interesele lui XXXXX, întru justificarea solicitării de a fi încasată, anual, suma de 404 075 de lei din contul Consiliului raional Florești în beneficiul lui XXXXX, a prezentat contul de plată nr.122 din 31 iulie 2020, eliberat de FCP „Kapşuki” SRL Centrul de Rehabilitare Medicală „Neokinetica”, care a acceptat să se ocupe de reabilitarea acestuia.

36. Instanța de fond și instanța de apel au reținut că contul de plată conține o listă a procedurilor necesare a fi efectuate pentru reabilitarea lui XXXXX pentru o perioadă de reabilitare de un an și costul acestora. Însă, din acest act nu rezultă ce perioadă XXXXX ar urma să treacă reabilitarea, în acest sens nefiind prezentate alte probe justificative de către reclamant, din care să fie clară întreaga perioadă pentru care XXXXX necesită să urmeze cursul de reabilitare și prețul total al reabilitării și anume să confirme, că după reabilitarea acestuia timp de un an, va fi necesară prelungirea reabilitării și pentru care perioadă.

37. În asemenea circumstanțe, instanța de fond și instanța de apel corect au dispus încasarea din contul Consiliului raional Florești în beneficiul lui XXXXX prejudiciul material în sumă fixă de 404 075 de lei, pentru reabilitarea lui XXXXX, solicitarea reclamantului privind încasarea sumei respective, anual, fără a concretiza pentru ce perioadă anume, fiind nejustificată. Or, după reabilitare, situația lui XXXXX poate să se îmbunătățească și starea sănătății să se amelioreze, fiind necesare cheltuieli mai mici pentru o reabilitare ulterioară sau pot fi necesare proceduri suplimentare.

38. La rândul său, Avocatul Poporului pentru drepturile copilului și-a exprimat dezacordul cu soluția instanței de fond în latura încasării prejudiciului material în sumă fixă de 404 075 de lei și nu încasarea acesteia anual după cum s-a solicitat, motivând prin faptul că XXXXX deja deține certificat de XXXXX pentru o perioadă nedeterminată, argument care a fost respins de instanța de apel deoarece partea reclamantă nu a prezentat probe care ar confirma întinderea prejudiciului solicitat.

39. Mai mult, în ședința instanței de apel, Avocatul Poporului pentru drepturile copilului în interesele lui XXXXX a indicat că, instituția de reabilitare este gata să presteze servicii de reabilitare, însă de fapt nu se cunoaște care va fi starea sănătății pacientului pe viitor, în beneficiul acestuia sau în detrimentul lui.

40. Drept urmare, instanța de fond și instanța de apel corect au reținut că, la moment este echitabil încasarea sumei fixe de 404 075 de lei pentru reabilitarea lui XXXXX, ultimul fiind îndreptățit să se adreseze ulterior cu o nouă acțiune în judecată în cazul suportării unor noi cheltuieli.

41. Referitor la argumentul apelantului/intimatului Consiliului raional Florești precum că suma prejudiciului material încasată de instanța de fond este una exagerată, instanța de apel a respins-o deoarece nu au fost prezentate alte acte ce ar confirma necesitatea suportării de cheltuieli mai mici.

42. Astfel, instanța de apel a respins soluția instanței de fond în latura încasării de la Consiliul raional Florești în beneficiul lui XXXXX, a sumei de 404 075 de lei, cu titlu de prejudiciu material suportat pentru reabilitarea ultimului.

43. Instanța de apel a relevat că, în susținerea pretențiilor de reparare a prejudiciului moral, Avocatul Poporului pentru apărarea drepturilor copilului a indicat că în urma incidentului petrecut la 19 mai 2019 XXXXX a suferit o traumă XXXXX, manifestată prin fractură-luxație a vertebrelor C5-C6, lezare medulară completă, tetraplagie C5, care a dus la acordarea gradului XXXXX fără termen, acesta fiind XXXXX la o vârstă tânără, din care considerente instanța de fond întemeiat a conchis asupra admiterii pretenției de încasare a prejudiciului moral în cuantum de 50 000 de lei.

44. Reieșind din faptul că integritatea fizică a persoanei este un atribut esențial și un drept fundamental al persoanei, instanța de fond și instanța de apel just au conchis că suma de 50 000 de lei este proporțională suferințelor suportate de către XXXXX, din care considerente a admis integral pretenția cu privire la repararea prejudiciului moral.

45. Apellantul/intimatul Consiliul raional Florești și-a exprimat dezacordul cu soluția instanței de fond în latura încasării prejudiciului moral, deoarece Procuratura raionului Florești a clasat procesul penal pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii, argument care a fost respins de instanța de apel deoarece anume Consiliul raional Florești a organizat prin intermediul subdiviziunii structurale Direcția Culturală, Tineret, Turism și Sport, pe stadionul central al orașului Florești sărbătoarea dedicată „Zilei sportivului și a mișcării Olimpice” la 19 mai 2019. Pe lângă faptul că a fost organizatorul competiției sportive, Consiliul raional Florești nu a întreprins toate măsurile necesare pentru desfășurarea în siguranță a probelor sportive, în lipsa avizului medical și a asistenței medicale de urgență, or, pe parcursul examinării prezentei spețe acesta nu a prezentat careva probe care ar confirma contrariul.

46. Pe cale de consecință, instanța de apel a reținut soluția instanței de fond prin care s-a admis parțial cererea de chemare în judecată formulată de Avocatul Poporului pentru drepturile copilului, în interesele lui XXXXX împotriva Consiliului raional Florești, intervenient accesoriu Direcția Cultură, Turism, Tineret și Sport, cu privire la repararea prejudiciului material și moral.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

47. La 08 august 2024, prin intermediul poștei electronice, Consiliul raional Florești, a declarat recurs împotriva deciziei din 28 martie 2024 a Curții de Apel Bălți, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond în partea admiterii cererii de chemare în judecată depusă de Avocatul Poporului pentru drepturile copilului în interesele lui XXXXX, cu emiterea unei noi decizii în această parte, de respingere a pretențiilor ca neîntemeiate (f. d. 184-185-verso, 187-188-verso, vol. II).

SOLICITAREA RECURENTULUI

48. În motivarea recursului, recurentul Consiliului raional Florești, a reiterat temeiurile de fapt și de drept ale speței, similare celor cuprinse în cererea de apel.

TERMENUL DE DECLARARE A RECURSULUI

49. Art. 434 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă:

„(1) Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

(2) Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.”

50. Completul de judecată conchide că recurentul, s-a conformat prevederilor art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă și a depus în termen recursul, or, copia deciziei motivate a fost expediată la 21 iunie 2024, în adresa Consiliului raional Florești, fapt ce se confirmă prin extrasul din poșta electronică (f. d. 182, vol. II), iar cererea de recurs a fost depusă la 08 august 2024 (f. d. 184-185-verso, 187-188-verso, vol. II).

51. La 29 august 2024, în adresa Avocatului Poporului pentru drepturile copilului în interesele lui XXXX și a Direcției Cultură, Turism, Tineret și Sport a fost expediat copia recursului declarat de Consiliul raional Florești, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței timp de o lună de la data primirii corespondenței, fapt ce se confirmă prin extrasul din poșta electronică anexată la materialele dosarului (f. d. 195-196, vol. II).

52. La 09 octombrie 2024, prin intermediul poștei electronice, Avocatul Poporului pentru drepturile copilului în interesele lui XXXXX, a depus referință la recursul declarat de Consiliul raional Florești, solicitând de a declara inadmisibil sau de a respinge recursul declarat de Consiliul raional Florești, în temeiul art. 433 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă (f. d. 198-200-verso, vol. II).

53. Până la examinarea admisibilității recursului, intervenientul accesoriu Direcția Cultură, Turism, Tineret și Sport nu a făcut uz de dreptul său procedural și nu a depus referință prin care să-și expună poziția procesuală pe marginea criticilor formulate în recurs.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

54. Art. 433 alin. (1) lit. (f) din Codul de procedură civilă

(1) Cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care: f) recursul este vădit neîntemeiat.

55. Art. 432 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă

(1) Recursul este admis dacă:

a) interpretarea legii din hotărârea contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție;

b) prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție;

c) a fost admis neîntemeiat un apel introdus tardiv sau a fost respins ca fiind tardiv un apel depus în termen;

d) hotărârea sau decizia vizează drepturile persoanei care nu a fost atrasă în proces;

e) hotărârea sau decizia este arbitrară ori se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor;

f) instanța nu a fost compusă potrivit legii sau hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(2) Temeiurile menționate la alin.(1) lit.d)–f) pot fi invocate în recurs doar dacă au fost invocate în apel sau dacă încălcarea a avut loc în instanța de apel.

56. Art. 440 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă

„(1) În cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil.

(2) Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se expediază părților.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

57. Din analiza prevederilor legale reținute supra, rezultă că admisibilitatea/ inadmisibilitatea recursului, urmează să însușească în condițiile Codului de procedură civilă exercitarea efectivă a unui control de legalitate veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase. Astfel, normele citate oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă.

58. În această ordine de idei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, Codul de procedură civilă dezvoltă nu doar caracterul nedevolativ al recursului, dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate.

59. Completul Curții Supreme de Justiție notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

60. Instanța de recurs atestă că motivele de casare, invocate în recurs, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă, deoarece se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către Curtea de Apel Bălți și nu relevă că aceasta s-ar baza în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

61. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează faptul că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici, care sunt de natură a învedera netemeinicia hotărârii/deciziei și care se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 din Codul de procedură civilă.

62. Nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de netemeinicie pe care se bazează, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului însemnând nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată.

63. Recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, ci implică determinarea greșelilor imputate instanței de apel și o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează aceste critici. Simpla trimitere la un text de lege, fără explicarea pretensei interpretări și/sau aplicării eronate a prevederilor legale de către instanța de apel, nu echivalează cu un argument. Dacă ar proceda la examinarea unei asemenea pretins argument, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție s-ar substitui autorului recursului, fapt care ar echivala cu un control efectuat din oficiu.

64. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special, în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

65. În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

66. Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p.141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 09 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

67. În astfel de circumstanțe, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează de a aprecia recursul declarat de Consiliul raional Florești, ca fiind inadmisibil.

68. Ținând cont de cele expuse *supra* și în temeiul art. 431 alin. (1) și (2), art. 433 alin. (1) lit. f), 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă.

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară inadmisibil recursul depus de Consiliul raional Florești, împotriva deciziei din 28 martie 2024 a Curții de Apel Bălți.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Munteanu

Oxana Parfeni